

ZIENSWIJZE ONTWERP INPASSINGSPLAN MER WINDPARK DE DRENTSE MONDEN

Zijne excellentie, Geachte colleges, dames, mijne heren,

Wij dienen een zienswijze in op het ontwerp rijks Inpassingsplan voor samengesteld windpark De Drentse Monden en Oostermoer, afgekort DDM-OM, verder te noemen "windpark Drentse Monden";

Deze zienswijze richt zich tegen het deel Drentse Monden met de windparken Raedthuys en Duurzame Energie Exloërmond.

Dit plan is inclusief het daarbij behorende milieueffectrapport (MER) met aanvragen en vergunningen (i.h.b. omgevingsvergunningen bouwen, milieu, natuurbescherming en ruimtelijke ordening) als door u met ingang van 4 en 10 maart 2016 ter inzage c.q. visie gelegd,

Hierna noemen wij dat: voorgenomen besluit, inpassingsplan, en gezamenlijk aan te duiden als: de besluitvorming/het bestreden besluit.

De voorgenomen besluiten liggen tot en met 20 april 2016 ter inzage en daarop kan tijdens de periode van ter visielegging worden ingesproken bij zienswijze.

1 Essentie en reikwijdte van deze zienswijze

1.1 Het bestreden besluit is naar wat wij menen in strijd met de goede ruimtelijke ordening. Het maakt inbreuk op wat naar maatstaven van milieu behoorlijk is en wat in redelijkheid een goed en aanvaardbaar woon- en leefklimaat is. Ter plaatse is aanwezig een landelijke omgeving waarin niet passend en voorzienbaar is een zó grootschalig industriecomplex als met het inpassingsplan te realiseren. Het besluit is onzorgvuldig voorbereid en strijdig met art. 3:2, 3:3, 3:4, 2:4, 3:9, 3:46/47, 3:1 lid 2 Awb, 3:14 BW en meer.

1.2 Onderzoeken die aan het besluit ten grondslag liggen zijn onjuist, onvolkomen, gedateerd en uiterst eenzijdig. Deze houden ten onrechte geen rekening met de binnen gereede tijd voorhanden en toepasbaar zijnde nieuw(st)e technologische en planologische inzichten.

Ons woon-, werk- en leefklimaat aanzienlijk neemt af zonder kenbare en deugdelijke belangenafweging. Inpraak is niet naar behoren geschied. En in kern is qua totstandkoming en inhoud het bestreden besluit in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (zodat het besluit zich niet verdraagt met de rechtszekerheid). Hierom zijn wij tegen het project en bestrijden de ontwerp besluiten. Verwijzend naar wat door het Raadsledeninitiatief op 2 maart 2016 is bericht aan de Tweede Kamer en Provincie Drenthe.

2 Procedureel

2.1 Uit het Verdrag van Aarhus vloeit voort dat de bij het verdrag aangesloten staten waarborgen dat overheidsinstanties milieu-informatie in de zin van het verdrag ter beschikking stellen aan het publiek. Dat is hier langdurig en tot heden achterwege gebleven. Daartoe verwijzen wij naar de aanhangige klacht in 30 juni 2015 bij de bevoegde Commissie.

Platform Storm

- 2.2 Het voortraject waarlangs het bevoegd gezag is gekomen tot de keuze voor het huidige tracé is in strijd met de wet en algemene beginselen behoorlijk bestuur. Wij verwijzen naar openbare aanklachten, waaronder de klacht Nationale Ombudsman op 28 februari 2016 betreffende de stelselmatige omissies van inspraak. En menen dat democratische legitimatie ontbreekt voor dit windpark.
- 2.3 Alternatieven zijn niet beschouwd maar rechtstreeks is voor het voorkeursalternatief gekozen. Zonder een alternatief onderzoek op hoofdlijnen is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd. De minister miskent dat in de Veenkoloniën lichtenergie de voorkeur geniet en het beste scoort in vergelijkende matrix van een realistisch gewogen wind- en zonenergie. Hiermee is sprake zijn van een door ons volwaardig gedragen zonnepark. Met dit solarveld is het Energieakkoord prima, ja zelfs beter invulbaar.

3 MER

- 3.1 Het MER bevat procedurele omissies en inhoudelijke gebreken. Het kan niet aan het bestreden besluit ten grondslag liggen.
- 3.2 Ten onrechte heeft met een beroep op de Crisis- en Herstelwet geen alternatief onderzoek plaatsgevonden. Het MER strekt zich slechts uit tot het plangebied zelf en voldoet niet volwaardig aan de eisen die daaraan worden gesteld in de Notitie Reikwijdte en Detailhandel (NRD).

4 Nut en Noodzaak

- 4.1 Nut en noodzaak van het project zijn onvoldoende draagkrachtig onderbouwd. Zo zijn onjuiste parameters gehanteerd. En bij verboden belangenverstremgeling (ingevolge art. 2:4, 3:3 en 3:9 Awb, hierna: Awb) zijn partijdige en eenzijdige randvoorwaarden toegepast. Hiermee is sprake van een onredelijke overheidsbesluitvorming.
- 4.2 Maatschappelijke, economische en juridische uitvoerbaarheid staat ter discussie. En er overheerst onzekerheid of dit project op deze wijze hier kan worden aangelegd.

5 Geluid

- 5.1 Het geluids- en slagschaduwonderzoek dat ten grondslag ligt aan het bestreden besluit is onvoldoende zorgvuldig uitgevoerd. Er zijn onjuiste uitgangspunten genomen, gebruikte cijfers zijn inconsistent en de conclusies zijn niet juist. De minister stelt slechts dat dit onderzoek is uitgevoerd volgens de geldende wettelijke regelingen. De wettelijke regelingen schieten tekort, als toegelicht hierna naar zakelijke inhoud.
- 5.2 De Nederlandse geluidsnormen zijn het minst streng in Europa. Zij zijn aanzienlijk schadelijker voor de omgevingskwaliteit. En vormen een uiterst slechte invulling van een goed woon-, werk- en leefmilieu. Het gaat om de kale normen voor geluidsoverlast die daarom moeten worden aangepast, maar geen garantie dat bij de bouw van dit windpark een goed leefklimaat, overblijft. Wij verwijzen naar wat belangenbehartiger NLVOW op zijn minst hiertoe aandraagt waarbij wij gaan voor de nuloptie.

- 5.3 De noodzaak daarvan bevestigt de actuele overlastsituatie in Houten waar meer maatwerk is bepleit om de gebrekkige handhaving. Dit in verband met de niet tot nauwelijks toereikende normstelling die insufficiënt is naar reeds het kleinschalige windpark daar met minder hoge molens. Dit dient afgezet tegen het buitengewoon grootschalige aantal turbines in de Veenkoloniën t.w. 50 stuks van 200 meter of meer. Die akelig afsteken in het landschap en ernstig 24 uur per dag hinder opleveren. Daaraan doen mitigerende maatregelen niet af, eerder omgekeerd zullen deze overlastsituatie bekrachtigen. Zonder hinder is namelijk geen maatregel nodig. Reeds in kern is deze windturbine-inpassing rechtens onaanvaardbaar. In redelijkheid is het onhoudbaar om de normoverschrijding die daaruit direct voortvloeit.
- 5.4 Eerder en met nodige regelmaat is door ons aandacht gevraagd voor ook het navolgende. Wezenlijk en afdwingbaar moet de minister in acht nemen het lage (agrarische) achtergrondgeluid in de veenpolders van de Veenkoloniën. Dit is in de bestreden besluitvorming niet verdisconteerd. Ook is er geen draagvlak voor dit commercieel plan van vermeend hogere hiërarchische orde. Het hoger algemeen nationaal belang wil zeggen om op landelijk en lidstaatsniveau uitvoering te geven aan een Energieakkoord wat in essentie achterhaald is. Daarmee dient dit akkoord deskundig d.w.z. onpartijdig en onafhankelijk geëvalueerd. Dit in plaats van zonder objectieve rechtvaardiging en democratische legitimatie ongewijzigd door te zetten. Anders gezegd wij vragen erom dat dit afgeschild zal worden naar best practices, volgens toepasbare / best beschikbare technieken naar minst schadelijke uitstraling en minst nadelig effect op de omgeving. Dit in meest ruime zin van het woord vanuit het voorzorgsbeginsel nu dit akkoord niet in gewapend beton is gegoten. Het kunst- en vliegwerk waarmee het in elkaar is gezet kan eenvoudig worden geconverteerd naar een volkomen uitvoering ervan. Die in redelijkheid en in rechte, naar wij menen, wel houdbaar is op korte en lange(re) termijn.

6 Laagfrequent geluid

- 6.1 Bovendien bestaan bezwaren ten aanzien van het niet hoorbaar maar wel merkbaar geluid. Dit staat bekend als laag frequent geluid. De Nederlandse Stichting Geluidshinder kent normen die zijn erkend door de rechter. Hieraan houdt helaas het bestreden besluit zich niet. Relevante merkbare effecten worden in de doofpot gestopt met apert onjuiste rapporten. Zoals het verouderd, subjectief en of onvolledig RIVM-rapport in 2013. Dit is niet langer houdbaar en getuigt van verkeerd inzicht.
- 6.2 In veel andere landen binnen de Europese Unie wordt windturbinegeluid erkend als zogenaamd puls-geluid. De karakteristieken ervan levert een zekere en forse mate van ergernis en horen of merkbaarheid op. In Nederland en met name hier in de Veenkoloniën waar sprake is van een uiterst unieke uitgestrekte groene zone. Mensen wonen, leven en werken er bewust om de rust, stilte en het donker. Ofwel de duisternis die vrijwel nergens wordt geëvenaard in Nederland.
- 6.3 Deze kernkwaliteit dient in goed rekenschap terug te keren in een toereikend geluidskader van windturbines, wat nu niet zo is. Wij verlangen als omwonenden en omgeving te worden beschermd tegen hinder ten gevolge van die turbines. Met name gelet op hun kolossale impact, omvang en onfortuinlijke opstelling zoals hier onverhoopt voorzien.

Platform Storm

7 Ecologie

- 7.1 Het bestreden besluit besteedt onvoldoende aandacht aan ecologische aspecten en is in strijd met de Natuurbeschermingswet en de Flora- en Faunawet.

8 Landschappelijke inpassing

- 8.1 Het bestreden besluit getuigt niet van het genoegzaam inpassen binnen de landschaps- en grenswaarden van het gebied de Veenkoloniën. Afstanden van turbines tot beschermde rijksmonumenten gezichten zijn niet nageleefd waarvoor de vereiste draagkrachtige en kenbare motivering ontbreekt. Het windbelang hierbij achten wij hier niet naar behoren onderbouwd en ondergeschikt.

9 Externe veiligheid

- 9.1 Het risico van falen, uitval, afval, verstoring en wat meer wordt veroorzaakt door dit windpark is onontkoombaar en effectief levensgevaarlijk. Dit onderkent het besluit niet of onvoldoende.
- 9.2 Windturbines zijn gepositioneerd in en boven de directe nabijheid van gasleidingen. Niet zonder risico, want bij waterstofsulfide H₂S zijn de vereiste afstanden niet in acht zijn genomen. Ook hier geldt dat de externe veiligheid niet volwaardig is geborgd naar de actuele milieu-inzichten. Die dwingen tot niet alleen kwantiteitseisen maar ook kwaliteitsnormen als het gaat om externe veiligheid. Teneinde te garanderen een goede ruimtelijke ordening is en wat deze rechtens behoort te zijn.
- 9.3 Verder verdraagt de plaatsing van turbines zich binnen zowel Lofar zone 1 en 2 niet met de vooraf geformuleerde voorwaarden en eisen ter voorkoming van aanzienlijke schade aan Astron. Ook om deze schending van voorschriften is in redelijkheid het bestreden besluit onhoudbaar.
- 9.4 Met betrekking tot de laagvliegroutes bovendien is het bestreden besluit in redelijkheid onhoudbaar.

10 Draagvlak, democratie

- 10.1 Er is al jarenlang een verzoek aan het ministerie van Economische Zaken om een draagvlakonderzoek uit te (laten) voeren. Bij gebreke daaraan is dat door de meest getroffen gemeente Stadskanaal in overleg met aanpalende gemeenten Borger Odoorn en Aa en Hunze, zelf maar uitgevoerd. De uitkomst daarvan is vervat in het voor zich sprekend rapport van Enneüs. Daaruit volgt dat bijna 90% zich keert tegen deze windindustrie met aanverwante activiteiten, in cumulatie met reëel te verwachten overlast.
- 10.2 Hieronder begrepen hoewel daartoe niet beperkt: het in het buitengebied waar deze windindustrie is geprojecteerd, verder voorzien in innovatieve landbouw (vergisters) en intensieve landbouw (megastallen) waardoor niet langer sprake zal zijn van een bewoonbaar gebied. Dit ook in onaanvaardbare interferentie met de, naast DDM-OM geprojecteerde, grote windparken N33/Meeden en N34/Emmen.

- 10.3 De minister handelt in strijd met de door zichzelf voorschreven eis dat bij realisatie van windenergie er sprake moet zijn van afdoende draagvlak bij de omwonenden. Dat die eis enige tijd terug - bij noodsprong - creatief is ingevuld als dat het departement van Economische Zaken het draagvlak acht te zijn verkregen omdat het is vervat in het Energieakkoord mag natuurlijk niet baten. Recent gaven ondertekenaars al aan zich van dit akkoord terug te trekken bij gebrek aan duurzaamheid, draagvlak en om de aanzienlijke omgevingsaantasting. Ontoelaatbaar zet de minister zijn zware eisenpakket aan de kant uit eigen belang. Deze draagvlak-eis mag niet achteraf zonder goede reden overboord worden gegooid omdat de minister daarin geen heil meer ziet. Die gedraging is niet overeenkomstig art. 3:3 Awb.

11 Uitvoerbaarheid ruimtelijk plan en economisch effect op korte/lange termijn

- 11.1 De marktwerking wordt kunstmatig in stand gehouden door de grootschalige subsidiëring voor dit soort turbines. Die feitelijk de schijn heeft van staatssteun. Ofwel neerkomt op oneerlijke concurrentie als eenmaal de wettelijke randvoorwaarden ervan worden getoetst. Wij hechten daarentegen aan de realisatie wat echt duurzaam is. En gaan uit van een optimale mogelijke prijs tegen welke moderne lichtenergie nu al beter leverbaar is dan ouderwetse windenergie.
- Het doorslaggevend en onontkoombaar afhankelijk zijn van de SDE+ subsidie kan weliswaar aanvaardbaar kan zijn als Stimuleringsinnovatie. D.w.z. tijdelijk als aanjager van gezonde nieuwe economie. Maar het merkwaardig door de Staat financieren en daarmee inefficiënt in stand houden en bevoordelen van een verouderde niet meer vernieuwende commerciële windbedrijvigheid, schaadt een gezonde economie.
- 11.2 Het alternatief voor de Veenkoloniën te weten het algemeen bekende solar-initiatief biedt de markt een realistisch perspectief. Waarbij sprake kan zijn het zelf voorzien in energie en het daadwerkelijk creëren van directe en indirecte werkgelegenheid voor de regio. Die daarbij op korte en lange termijn effectief is gebaat. Dit alternatief van stichting ZON koloniën moet serieus aandacht krijgen.
- 11.3 Jarenlang is een windplan Drentse Monden in voorbereiding waaraan zoveel gemeenschapsgeld kwijt is dat dit durf, lef en moed vergt om dit nog terug te draaien. Dit geeft direct aan waarom het windplan geen doorgang kan vinden want het kent in oorzaak een fout vertrekpunt. Een excessief doorgaan op dit pad is in redelijkheid tegen te houden. Dit om de zich nu en binnen afzienbare tijd sterk door ontwikkelende en al fundamenteel gewijzigde gunstiger grond- en energieposities. Wij verlangen deze hernieuwde duurzaamheid. Ten eerste om de actuele planinzichten hoe we met elkaar een gebied naar beste inzicht inrichten ná een crisis en binnen (blijvende) krimp. En ten tweede om de nieuwste technologische inzichten die vandaag de dag excessief sneller gaan dan toen (meer dan tien jaar terug) windenergie op land werd geïntroduceerd. Destijds was nog sprake van kleine molens en niet van de megaturbines nu. Die wel "ijzeren bomen" worden genoemd wat weergeeft de onwaarde voor de omgeving ervan. Welstands- en landschapstechnisch voldoet het Rijks voornemen niet.
- 11.4 In dit opzicht dient de minister van EZ te worden gehouden aan zijn eigen uitspraken over planologie en technologie in de aangrenzende Provincie Groningen waar hij in het gebied bij Meeden voor Windpark N33 sinds medio 2015 spreekt van een tijdelijke termijnstelling voor turbines. Weliswaar onzorgvuldig in het midden laat of dit dan 3 maanden, 3 jaar of 30 jaar behelst zodat vereiste motivering ontbreekt. Die optie is rechtens onhoudbaar want tijdelijk is, en dat weten wij zeker, niet een duur van 30 jaar.

Platform Storm

12 Missing link

12.1 De afspraken tussen grondeigenaren, overheden en windpartijen zijn onduidelijk. En zijn evenmin naar behoren openbaar ongeacht gedane Wob-verzoeken de afgelopen jaren en tijd. Er is onwaarschijnlijk veel op papier gezet voor dit windpark. Maar in de kern is sprake van een niet volledige, verkeerde en eenzijdige verslaglegging van betrokkenen bij dit windpark. Hiermee is sprake van een onzorgvuldige voorbereiding. Bovendien van niet toegelaten belangenverstrengeling bij deze besluitvorming. Veel informatie is doorgehaald of is niet transparant en niet volledig beschikbaar. Overheidsinformatie wordt weerhouden om allerlei argumenten van intern beraad, persoonlijke redenen, bedrijfsinformatie, bedrijfsgeheim, of wat ook denkbaar is om stukken niet onder het voetlicht te brengen. Dit is een schending van het Aarhus-Verdrag dat noodzaakt tot het vroegtijdig toegang geven tot relevante informatie. Het is van cruciaal belang om te worden betrokken bij een in voorbereiding zijnde besluitvoering evenwichtig, eerlijk en betrouwbaar.

13 Maatvoering

13.1 De definities, coördinaten en schaalgrootten die vermeld zijn voor de 50 windturbines zijn onjuist, onvolledig, verschillend en alleen al daarmee innerlijk tegenstrijdig.

13.2 In zoverre sprake is van eigendom om vergunningen te kunnen aanvragen, te verkrijgen en onherroepelijk te verlenen in verband met de posities voor windturbines omdat die op die eigendommen moeten worden opgericht, en deze eigendom niet is of kan worden ontleend aan de ware juridische eigendom maar uitsluitend een afgeleide positie zoals huur, pacht of feitelijk houden of bezit, ontbreekt elke toestemming of opdracht in redelijkheid om daar te mogen bouwen ter oprichting van het windpark.

13.3 Solitaire turbines zijn niet toegestaan en toch is er één met een dubbele aanduiding RH en DEE nabij de AVEBE-fabriek als risico-object benoemd in het MER. Dat is ongewenst en juridisch onjuist. Net als door een tussenliggende uitval van windturbines in lijnopstelling kunnengenoemde turbines ook weer solitair worden. Dat is incorrect op zich wat al ertoe moet leiden dat het besluit zo niet in stand kan blijven.

14 Onevenwichtig

14.1 Dit door financieel en subsidie gedreven windturbinepark kent geen zorgvuldige afweging van belangen van omwonenden. Met betrekking tot de voorziene overlast van de te realiseren windturbines en waardevermindering van woon- en bedrijfsvastgoed is er ten onrechte geen helderheid en openheid betracht ten aanzien van eventuele compensatie. Zou dit hier al mogelijk zijn hier gelet op de grootschaligheid van deze windturbineopstelling die nog nergens in Nederland is gerealiseerd op land. Daarvan weigeren wij de dupe te worden.

14.2 Evenmin is er zekerheid van levering en zekerheid van toezicht c.q. handhaving op wat er niet alleen goed maar ook fout kan gaan bij dit windpark. Reden waarom dit windpark niet dient te worden toegelaten.

Platform Storm

- 14.3 En er is sprake van rechtsongelijkheid omdat de afstanden, ontleend aan de objectieve normen aan de overige normen in het buitenland binnen Europa en meer internationaal, naar willekeur worden ingevuld. Concreet hanteert het Rijk hier minder dan 500 meter afstand van turbines tot woningen. Dat is absoluut ontoelaatbaar, niet aanvaardbaar en verdraagt zich niet met de rechtens daaraan te stellen eisen.
- 14.4 Dit leidt tot rechtsongelijkheid in de regio en daarbuiten d.w.z. bovenregionaal en grensoverschrijdend. Waarbij die grensoverschrijding de grondslag is uit hoofde van het Energieakkoord wat alle EU-lidstaten sloten, om dit windpark neer te willen zetten. Evenals een asielakkoord moet hier een energieakkoord kunnen worden bijgesteld naar tevredenheid van burgers. Die daarom langdurig vragen en niet zijn gehoord dus steeds luider roepen nu wat niet langer onopgemerkt kan blijven.

15 Time Out

- 15.1 Onder meer om die reden is bepleit een time-out. Anders gezegd om zo niet verder te gaan met dit alleszins schadelijk windpark. Immers er is een alternatief: een zonnepark met draagvlak bij de bewoners.

16 Eindconclusie en verzoek

- 16.1 Wij menen dat aan de randvoorwaarden voor het nemen van een verantwoord en goed gemotiveerd besluit niet is voldaan en dat is gehandeld in strijd met wet en algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Wij verzoeken u het voorgaande mee te wegen bij de vaststelling van definitief plan en vergunningen alsook uit het inpassingsplan voortvloeiende bijzondere planopvattingen of besluitvorming.

Wij houden vast aan conclusies als beschreven in aanverwante zienswijze van Li & Van Wieringen - betreffende in elk geval: verkeer / bereikbaarheid / geluid / laagfrequent geluid / uitvoering / aanleg en onderhoud / landschap / monumenten / natuur / bomen / water / gevolgen en risico's externe veiligheid / procedure / besluitvorming / communicatie / participatie - en verzoeken u af te zien van bestreden besluit.

_____ 2016